

63/1 (SEM-4) SAN HC 4096 (CC 9)

2 0 2 2

SANSKRIT

Paper : CC-9

(Modern Sanskrit Literature)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct answer : 1×6=6

(a) Who wrote 'भीमायनमहाकाव्यम्'?

- (i) पण्डितप्रभाकरजोशी
- (ii) भवभूतिः
- (iii) रेवाप्रसादद्विवेदी
- (iv) भवदेवभागवती

(b) How many verses are there in the Prathama
Pravāha of *Satī Jayamatī* ?

- (i) 28
- (ii) 29
- (iii) 27
- (iv) 26

22KB/551

(Turn Over)

- (c) What is the name of Rāmalāla's wife?
- (i) सौभाग्यवती
  - (ii) चित्रलेखा
  - (iii) रमा
  - (iv) मायावती
- (d) What is the principal Rasa (रस) of the *Śārdūlaśakaṭam*?
- (i) वीरः
  - (ii) शृंगारः
  - (iii) करुणः
  - (iv) भयानकः
- (e) Who wrote the poetic composition 'केतेकी' in Sanskrit?
- (i) राजेन्द्रनाथशर्मा
  - (ii) रघुनाथचौधारी
  - (iii) हेमबरुवा
  - (iv) मनोरंजनशास्त्री
- (f) 'मृत्युः' is written by
- (i) हर्षदेवमाधवः
  - (ii) भट्टश्रीमथुरानाथशास्त्री
  - (iii) बच्चूलालोऽवस्थी
  - (iv) पुष्पादीक्षितः

2. Answer the following questions :

2×5=10

- (a) Who is Śyāmalāla? How is he by nature?
- (b) Quote from your memory the first verse of Second Taraṅgaḥ of the *Ketakī Kāvya*.
- (c) Where did आम्बेदकर born? What his primary advice to us?
- (d) Fill in the blanks :
आर्यवसुमती _____ प्रथमविकासमवाप ।
ततः _____ संविद्वीजमुवाप ॥
- (e) Name four epics of modern Sanskrit poetry.

3. Answer the following questions (any six) : 5×6=30

- (a) Sketch the character of 'रामलाल' in your own words.
- (b) Write the significance of the name of रूपकः the *Śārdūlaśakaṭam*.
- (c) Prepare a brief note on 'केतकीकाव्यम्'.
- (d) Translate into English or Assamese (any one) :
  - (i) नमन्तः सहैवोत्रमन्तः क एते ।
तुलादण्डचारं चरन्तः क एते ॥
अयोवर्मणाऽऽत्मानमावृत्य सर्वम् ।
अयस्कान्तकूपे क्षिपन्तः क एते ॥

- (ii) यदाऽऽविष्टं चेतः स्फुटनिकटसंस्फूर्तिविकट-
स्फुलिंगैः शब्दार्थेन्धनधनदरिद्रोऽस्मि बहुधा ।
वराट्श्री कोऽपि कचिदुचित कालानिलबल
च्युतश्चेत्थं नित्यं मम कवनकीलोऽतिविकलः ॥

(e) Explain with reference to the context any one of the following :

- (i) अज्ञान-गाढान्ध-तमो निरस्य ज्ञानप्रकाशेन समुज्ज्वलद्भिः ।
लभ्यानि चान्यैः सह दुर्लभानि प्रशासकीयानि पदानि सम्यक् ॥
- (ii) श्रवणसुभगशब्दैः सान्ध्यलालित्यकान्त्यै-
गिरिवरतनुरुद्धैर्व्याप्तमञ्जुकुञ्जैः ।
ऋषिवर इहहृष्ट पुण्यवान् सत्यरूपो
विमलतपसियुक्तो भूतवान् वै वशिष्ठः ॥

(f) Elucidate any one of the following :

- (i) स्नानगृहं गत्वा, गृहक्लेशश्रान्ता वधूः निःशब्द रोदिति ।
तदा स्नानगृहं तस्याः पितृगृहं भवति ॥
- (ii) गुणिसदसि तथापि व्यञ्ज्यते तन्नगर्याः ।
परिवहणरतानां वर्णना स्नेग्धसिक्ता ॥

(g) Write a short note on (any one) :

- (i) मनोरंजनशास्त्री
(ii) वीरेन्द्रकुमारभट्टाचार्यः

(h) Write the theme in your own words of the poem, 'वेदनासन्तापः'.

(5)

- (i) Discuss in brief the contribution of जीवन्त्यायतीर्थ in the field of modern Sanskrit literature.

4. Answer the following questions (any two) : $10 \times 2 = 20$

- (a) Write the summary of प्रथमप्रवाहः of the 'सती जयमती'.
- (b) Draw a pen picture of the character of Amṛta as depicted in the *Śārdūlaśakaṭam*.
- (c) Summarize the speech delivered by Bheemrao at the conference of the Dalits held in Mahad city as described in the Tenth Canto of the epic, 'भीमाङ्गनम्'.

5. Answer the following question (any one) : 14

- (a) Write an exhaustive note on modern Sanskrit literature.
- (b) Write short notes on (any two) :
अभिराजराजेन्द्रमिश्रः ; भट्टश्रीमथुरानाथशास्त्री ;
सिद्धेश्वरचट्टोपाध्यायः ।

★ ★ ★